

megfelelő módon létezessen, sokkal több tapasztalati tudásra lenne szükségünk, amit egyedül a tapasztalati kutatásokból nyerhetünk.

Korábban Magyarországon még nem végeztek a KÉK érthetőségére irányuló kutatást, ezért nehéz jó kutatási kérdést és hipotézist megfogalmazni. A mostani kutatással egy tapasztalati kutatást igyekszem megalapozni. Ehhez az eddigi külföldi kutatások eredményeiről szóló szakirodalmak kritikus áttekintését helyeztem ezen dolgozat középpontjába.

Mai előadásomban a dolgozatomat ismertetem röviden, a KÉK bemutatásának kiemelésével.

Oláh Julianna - Janovicz Júlia (Eötvös Loránd Tudományegyetem, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Szent Ignác Jezsuita Szakkollégium)

Nemi különbségek a spiritualitás hatásában?

Bár a vallás, spiritualitás védőfaktor szerepe az egészségmagatartások terén közismert, kevés átfogó tanulmány készült a serdülőkori mentális zavarok és a spiritualitás kapcsolatáról. Néhány kutatás arra utalt, hogy a spiritualitás megélésének más formája jelenik meg fiúknál és lányoknál, ám eddig nem született kutatás arról, ez mennyire igaz serdülőknél, ahogy a vallás/spiritualitás hatásmechanizmusát vizsgáló kutatások sem differenciálják eredményeiket nemi minta szerint.

Kérdőíves vizsgálattal (N=350) arra kerestük a választ, hogy serdülőknél miként függnek össze a vallásosság, spiritualitás dimenziói a depresszió és a jóllét tüneteivel, és ez az összefüggés mennyiben magyarázható más, olyan eddig nem vizsgált változókkal, mint a szociális közeg vallásossága, vagy a vallásosság általános fontosságának megítélése. Fő kutatási kérdésünk az volt, hogy a vallás és spiritualitás más dimenziói állnak-e kapcsolatban a mentális egészség mutatóival a fiúknál és a lányoknál.

Többszörös lineáris regresszió alkalmazásával arra jutottunk, hogy a lányok és fiúk esetében a vallás és spiritualitás más dimenziói kapcsolódnak a jólléthez és a depressziós tünetekhez, illetve hogy a szociális közeg vallásossága bizonyos esetekben prediktora lehet a jóllétnek, vagy depressziós tüneteknek serdülőknél. Eredményeink a hatékonyságvizsgálatok újraértelmezésére, és a nemi szempontok fontosságára hívják fel a figyelmet a spiritualitás-mentális egészség kutatásában.

Cseh Rebecca (PTE Szentágothai János Protestáns Szakkollégium)

Az arcokon látható érzelmek hatása a vizuális keresési teljesítményre

A kutatásunkban arra keressük a választ, hogy a különböző, evolúciós szempontból is fontos érzelmi információt hordozó arckifejezések miként befolyásolják a vizsgálati személyek vizuális keresési teljesítményét.

Négy, a szakirodalom által relevánsnak ítélt arckifejezéssel dolgoztunk: boldog, dühös (direkt fenyegetés), ijedt (indirekt fenyegetés) és semleges (kontrollként). A

résztevők egyenlő arányban láttak női és férfi arcokat. A vizsgálat során 100 vagy 250 ms-os prezentációs idővel mutattuk be az arcokat, s minden bemutatás után a résztvevőknek egy számmátrixban kellett számokat keresniük egytől tízig, növekvő sorrendben. A vizsgálatot kiegészítettük egy kérdőívcsomaggal, mely a kitöltő aktuális szorongásának mértékét, illetve a szociális szorongását mérte.

Hipotézisünk szerint a vizsgálati személyek jobb teljesítményt fognak nyújtani a pozitív és a direkt fenyegető arcok után. Eltéréseket várunk a prezentációs idők között, úgy gondoljuk, a 250 ms-os bemutatásnál az érzelmi inger figyelmi facilitáló hatása kifejezettebb lesz, mint a 100 ms-os esetében. Az előzetes eredmények nem értenek egyet abban, hogy a szociálisan szorongóbb egyének teljesítményére milyen hatással vannak a szociális ingerek. Reményeink szerint jelen vizsgálatunkkal megalapozhatjuk további kutatásainkat, és becsatlakozhatunk ebbe a tudományos vitába.

Makovics Gábor (ELTE Illyés Sándor Szakkollégium)

A fenyegetett identitásállapot önértékelésre vonatkozó hatásai a társas összehasonlítás stratégiájának függvényében

Identitásunkat és önértékelésünket vonásként vagy állapotként értelmezett formáját a társas közeg tényezői is befolyásolhatják. Ebben szerepet játszhat az is, hogy milyen gyakran alkalmazzuk a társas összehasonlítás stratégiáját, és annak mely irányaira helyezük a hangsúlyt. Ez a kapcsolat akár egy csoportos helyzet résztvevőjeként is jellemezheti a személyt. A kutatás célja, hogy egy ilyen elképzelt helyzetben részletezze a társas identitáson át a személyes identitásra és az önértékelésre ható változásokat, a társas összehasonlítást egy fenyegetett identitással szemben megjelenő coping-mechanizmusként értelmezve. A kutatás során összesen 82 fő (55 nő és 27 férfi) adatai kerültek feldolgozásra, akik önkéntesen töltötték ki a *Társas Összehasonlítási Orientáció Skála (TÖS)* és az *Állapot Önértékelés Skála (SSES)* segítségével létrehozott kérdőívcsomagot, mely során egy csoporthelyzetet leíró szöveg elolvasására is megkértük őket. A kutatás fő eredményei alapján: (1) Közepesen erős, negatív összefüggés mutatkozik az állapot önértékelés szintje és a társas összehasonlítás stratégiájának alkalmazása között. (2) Nem mutatkozik jelentős különbség a társas összehasonlítást gyakran alkalmazók körében az állapot önértékelést tekintve, miután elolvasták a negatív csoporttagságra vonatkozó szöveget. Mindezek alapján úgy tűnik, hogy bár a társas összehasonlítás jelentős szerepet játszik az önértékelés alakulásában, mégsem tekinthető egyedüli tényezőnek a csoporthelyzetben formálódó önértékelést tekintve.